

Onderwerp: Beleidsvisie Sport & Bewegen in Valkenswaard_Eindconcept_versie 12 januari 2010

Status: advies Sportraad Valkenswaard aan college van burgemeester wethouders conform Convenant, artikel 4

Vooraf

De Sportraad Valkenswaard is intensief betrokken geweest bij het voorbereidingsproces om te komen tot de Beleidsvisie Sport & Bewegen en bij de door de gemeente gevolgde voorbereidingsprocedure. Wij hebben dat zeer op prijs gesteld. Zo waren wij als sportraad vertegenwoordigd in de klankbordgroep (bewaking procesgang) en hebben wij de drie bijeenkomsten met het werkveld bijgewoond. Neemt echter niet weg dat wij erg kritisch staan ten opzichte van het verloop van het voorbereidingsproces. Dit hebben wij ook meerdere malen in de klankbordgroep naar voren gebracht. Onze kritische houding komt voort uit het verloop van de werkveldbijeenkomsten met de sportorganisaties. Hierin zagen wij vanaf het allereerste moment een erg kritisch werkveld ten aanzien van het in het verleden gevoerde sportbeleid, wat zich vooral toespitste op het feit dat van het vigerende sportbeleid 2002-2007 erg weinig is gerealiseerd. Dit wantrouwen ten opzichte van de effectiviteit van het gemeentelijk handelen in de afgelopen vijf/zes jaar heeft een grote weerslag gehad op het tot stand komen van het thans geformuleerde toekomstig beleid sport & bewegen. Opvallend in dit proces is dat de opstellers van het nieuwe sportbeleid er op geen enkele manier in geslaagd zijn dit wantrouwen, en deze zeer kritische geluiden te kanaliseren en om te zetten in positieve energie, en misschien nog belangrijker draagvlak voor toekomstig beleid. Op een aantal momenten leken visie versus lokale beleving en praktijk lijnrecht tegenover elkaar te staan. Dit heeft er toe geleid dat er erg veel scepsis bestaat onder de sportverenigingen wat betreft het thans geformuleerde nieuwe beleid.

Voor ons als sportraad aanleiding genoeg om alvorens een advies uit te brengen, wij de leden sportverenigingen van de sportraad nadrukkelijk wilden raadplegen. Hiervoor hebben wij een bijeenkomst belegd op donderdag 21 januari jl. Deze bijeenkomst zijn wij als sportraad constructief ingegaan en hebben onze leden gevraagd om met ons naar de inhoud van het thans voorliggende document te kijken en daar waar nodig andere accenten te leggen en op onderdelen dit concept beleid te amenderen.

Onderstaand treft u onze opmerkingen en advisering nader uitgewerkt en toegelicht.

Algemeen

Opvallend is het feit dat in de beleidsvisie er één partij is die steeds centraal staat, de gemeente. De sportverenigingen/-organisaties worden niet neergezet als een volwaardige partner, die er ook nog toe doet, in het te voeren sportbeleid. In de praktijk zien verenigingen zich dagelijks in een prominente rol van coördinator en organisator van het uit te voeren beleid. De gemeente zou slechts regisseur moeten zijn en daar waar nodig aanvullende voorwaarden creëren. Het zwaartepunt in deze beleidsvisie ligt veel te nadrukkelijk bij de gemeente. Sportverenigingen willen hun inzet en betrokkenheid ook gewaardeerd zien in een gemeentelijke houding die daar recht aan doet. Miskennis is denken wij te sterk uitgedrukt, maar dat verenigingen zich te weinig herkennen in hun rol en betrokkenheid, en dat samen met duizenden vrijwilligers, om inhoud, kwaliteit en sturing te geven aan de sportbeleving van alle dag is met de gekozen formuleringen in deze beleidsvisie wel begrijpelijk. Samen optrekken, samen inhoud geven en bovenal op basis van gelijkwaardigheid leiding geven aan een opwaardering van de sport vanuit draagvlak en gemeenschappelijke doelen is waar de verenigingen in Valkenswaard voor willen staan.

Per Hoofdstuk

3 De waarde van sport en bewegen

“Wij als gemeente zorgen voor de randvoorwaarden”. (pagina 8)

Zoals in hoofdstuk 2 verwoord zou ook hier de gemeente de regierol moeten voeren. Het zorgen voor randvoorwaarden kan slechts een afgeleide zijn.

5 Accommodaties: accent op kwaliteitsverbetering

“We hebben voldoende m2 sportruimte”. (pagina 12)

Binnensportverenigingen maken zich ernstig zorgen over de versnippering die ontstaat in hun activiteiten en de daarmee gepaard gaande kosten als dit (verdeling sportruimte naar niveau en training dan wel competitie) de oplossing moet worden voor het huidige tekort aan kwalitatieve binnensportruimte. Herkenbaarheid als “thuishonk” verdwijnt. Daarnaast zien zij zich voor hoge kosten geplaatst als in meerdere accommodaties sportattributen en spelmateriaal aanwezig moeten zijn om hun leden op meerdere locaties te moeten laten sporten.

“Voor 2016 hebben wij.....”. (pagina 13)

Jaren die zo ver voor ons uit liggen kunnen nauwelijks als reëel beleidsvoornemen worden gezien en zijn daarom ook geen serieuze alternatieven voor het huidige gebrek aan kwalitatieve overdekte sportruimte en multifunctionele speelplekken. Als we zoals elders in de beleidsvisie beschreven volop ambities hebben moeten we die ook wel zien waar te maken binnen een redelijke termijn.

“Met de komst van een nieuwe, multifunctionele Amundsenhal.....de behoeften van binnensportverenigingen ruimschoots opvangen”. (pagina 14)

Al jarenlang is duidelijk dat de huidige kwalitatieve behoefte hiermee niet kan worden opgevangen. De plannen rondom de zaalvoetbalhal van SV Valkenswaard zijn in dit verband hiervan niet los te zien. Inzet moet zijn om beide voorzieningen gelijktijdig te realiseren. De inbreng van het particuliere initiatief is hierin een welkome en noodzakelijke aanvulling om het tekort aan sporthalruimte in Valkenswaard voor eens en voor altijd op te lossen.

“Optimalisering sportpark Den Dries”. (pagina.14)

De geschetste optimalisering van het sportpark den Dries roept een geweldige spanning op met het concept ruimtelijke visie sportpark den Dries (versie 13 januari 2010). Een spanning die alle gebruikers van den Dries de afgelopen jaren gevoeld hebben toen oplossingen gezocht werden voor gewenste uitbreidingen van o.a. HOD, een locatie voor de Dennenberg en een multifunctionele sporthal. Optimalisering van het gebruik van den Dries is veel te zwaar aangezet als we dagelijks constateren dat er ruimtegebrek is. Dit getuigt van geen realiteitsgevoel. Het sportpark is elke dag overvol. Zonder dat we daar nog bij in aanmerking nemen dat de in deze beleidsvisie opgevoerde planningsnormen ten aanzien van HOD en SV Valkenswaard ook nog eens een tekort voor de komende jaren voorspellen. Deze beleidsvisie spreekt de ruimtelijke visie van den Dries, waarin gesproken wordt over een ruimtelijke druk, in dit opzicht volledig tegen. In de ruimtelijke visie worden oplossingsrichtingen genoemd in een uitbreiding van het sportpark. Wij zijn van mening dat deze optimalisatie minder prominent moet worden aangezet en het beperkt wordt tot het streven naar een optimalere bezetting van slechts enkele deelaccommodaties.

Gelet op de signalen die wij van de gebruikers van den Dries hebben ontvangen wijzen deze een parkmanager volledig af. Zij zien een dergelijk fenomeen als “oude wijn in nieuwe zakken” waarbij het opnieuw de gemeente is die deze rol naar zich toetrekt. Wij als sportraad zijn met de verenigingen van mening dat het streven moet zijn om als verenigingen hierin in gezamenlijkheid op te trekken. Dat vraagt zeker niet om de aanstelling van een parkmanager. De insteek van een samenhangende aanpak voor den Dries moet zijn om in de vorm van **parkmanagement** zowel organisatorisch, sporttechnisch, financieel als in samenhangend beheer en gebruik, als verenigingen en professionele sportaanbieders de handen ineen te slaan. De gemeente hoeft hierin niet noodzakelijkerwijs te participeren, maar wij sluiten dat ook geenszins uit.

“Wel of geen kunstgras”. (pagina 15)

De vraag wel of geen kunstgras zoals die in deze beleidsvisie beantwoordt wordt is naar onze mening onduidelijk en leidt in zijn uitvoering en toetsing tot een hoge mate van subjectiviteit. Het heeft in zich om erg veel discussie op te roepen en is bovendien voor de verenigingen niet als objectief toetsingskader hanteerbaar.

Met de verenigingen zijn wij er voorstander van deze vraag aan het begin van hoofdstuk 5 te beantwoorden. Daar spreken we over voldoende voorzieningen, die kwalitatief op orde zijn. Kunstgras voetbalvelden zijn inmiddels in Nederland breed geaccepteerd en worden in vele gemeenten gezien als een noodzakelijke aanvulling op het kwalitatieve voorzieningenniveau van voetbal. Het is sporttechnisch niet langer een wens maar een must daar waar het gaat over een doorontwikkeling van de spelvreugde in het bijzonder bij het jeugdvoetbal. Dit los van het feit dat kunstgras ook een oplossing is gebleken voor slecht bespeelbare velden en overbezette trainingsvelden. In het kader van de breedtesport moeten wij ook in dit opzicht in algemene zin keuzes durven maken in nieuwe kwalitatieve normen. Kunstgras heeft zijn intrede ook voor voetbal definitief gemaakt, zoals eerder al in de hockeysport en atletiek. Dus pleiten wij ervoor om ook voor Valkenswaard een nieuwe norm met elkaar te bepalen die helder is, toetsbaar is en vooral objectief hanteerbaar. Wij als sportraad willen graag een bijdrage leveren aan het opstellen van een dergelijke norm die tevens ook financieel hanteerbaar moet zijn zowel voor de gemeente als de sportverenigingen. Deze nieuwe uitgewerkte norm maakt dan onderdeel uit van de notitie Accommodatiebeleid.

“De bijzondere positie van het Eurocircuit”. (pagina 15)

De laatste tijd is er erg veel onduidelijkheid geweest rondom de positie van het Eurocircuit en de daar gevestigde sportorganisaties. Wij pleiten voor een proactieve rol van de gemeente. Deze kan naar onze mening het beste gestalte krijgen door initiatieven te nemen om in gezamenlijkheid met alle actoren een ruimtelijke visie voor het Eurocircuit op te stellen.

6 Stimulering sportdeelname en sportontwikkeling

In dit hoofdstuk wordt erg duidelijk hetgeen al bij “Algemeen” is opgemerkt n.l. dat hierbij de gemeente centraal staat, de oplossingen in eerste instantie gezocht worden buiten de sportverenigingen en dat er tenslotte op het eind van dit hoofdstuk aandacht wordt besteed aan ‘goed functionerende sportverenigingen’.

De sport zelf is de plaats voor stimulering van sportdeelname en sportontwikkeling. Waarbij de gemeente een regierol moet aannemen en voorwaarden scheppen.

“Een andere factor die vanhet vergroten van de kwaliteit van het bewegingsonderwijs”. (pagina 16).

Ook de sportraad onderkent dat gestreefd moet worden naar verhoging van de kwaliteit van het bewegingsonderwijs. Maar dit moet dan toch een verantwoordelijkheid zijn van het onderwijs en niet onderdeel vormen van het sportbeleid. Vanzelfsprekend kan de sport bijdragen aan kwaliteitsverbetering door zich op een constructieve manier te verbinden door middel van bijvoorbeeld naschoolse activiteiten. De ‘kwaliteitslag’ zal echter onderdeel moeten zijn van kwaliteitsverbetering van het bewegingsonderwijs vanuit een onderwijs en pedagogisch perspectief én zodanig ook geïnitieerd en gefinancierd worden vanuit de portefeuille onderwijs.

Of daarnaast het inzetten van stagiaires bij zullen dragen aan de continuïteit en aan een structurele kwaliteitsverhoging is voor de sportraad een vraag.

“...die de nieuwe rijkssubsidieregeling ‘Impuls brede scholen sport en cultuur’, ook wel ‘Combinatiefuncties’ genoemd.” (pagina 17)

Medio 2009 heeft de Sportraad een ongevraagd advies doen uitgaan aangaande “Informatie Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur (Combifuncties)” met daarbij het accent op eerdere en directe betrokkenheid van de sportverenigingen bij niet alleen de uitvoering maar ook de projectontwikkeling.

In de nu voorliggende beleidstekst spreekt naar onze mening nog onvoldoende betrokkenheid van de sportverenigingen bij het ontwikkelen van het ‘basismodel en organigram’.

“Goed functionerende sportverenigingen”. (pagina 19 / 20)

Ook de sportraad is bezorgd over de iets afnemende bereidheid maar ook een iets andere betrokkenheid van de vrijwilligers.

Maar onvoldoende wordt onderbouwd op basis van welke data dit wordt geconstateerd.

De sportverenigingen zijn bereid om de wenselijk geachte analyse t.a.v. beschikbaarheid en kennistekort bij het verenigingskader te ondersteunen maar alleen indien de gemeente bereid is om voorwaardelijk oplossingen te ondersteunen om deze tekorten op te lossen.

Daarbij moet dan wel vertrouwen in de sportverenigingen worden uitgesproken en niet een soort inruilsysteem bedacht worden van ‘het dienen van onze beleidsdoelen’. Alsof de sport mogelijk andere beleidsdoelen zou hebben dan in deze Beleidsvisie Sport & Bewegen vermeld staan.

7 Subsidies en tarieven

“Voor de herijking van ons tarievenbeleid.....”.(pagina 22)

Uitvoering

Als we in de beleidsvisie spreken over kostprijsgerelateerde tarieven pleiten wij voor een eenduidige systematiek met volledige transparantie waarbij zowel de binnen- als buitensportaccommodaties worden betrokken. Nu lijkt het er op dat alleen de buitensportaccommodaties onderwerp van deze aanpak worden.

Verder wordt hier geïntroduceerd het hierbij te hanteren nieuwe uitgangspunt van hoofdgebruik en medegebruik. Wij zullen op dit punt zeer alert zijn dat heldere kaders worden gesteld wat onder het een en wat onder het andere wordt verstaan. Medegebruik mag in dit verband nooit ondergeschikt zijn aan hoofdgebruik. Het kan slechts een instrument zijn om tot een efficiëntere financiële verhouding tussen eigenaar en gebruiker te komen.

8 Uitvoering centraal

Wij hebben ons afgevraagd of deze Beleidsvisie Sport & Bewegen de plek is waar je een voorschot neemt op de doelmatigheid van het functioneren van de ambtelijke organisatie op het beleidsterrein sport. De onderbouwing zoals die verwoord is, lijkt ons evenzo toepasbaar op meerdere gemeentelijke beleidsterreinen.

Bijlage 3 Analyse gebruik buitensportaccommodaties

Overige buitensporten

*“Van de andere buitensportenzijn geen specifieke normen bekend”.
(pagina 32)*

Opvallend dat in de praktisch gelijktijdig verschenen concept ruimtelijke visie sportpark Den Dries wel ontwikkelingen van de sport en de sportvoorziening zijn opgenomen voor de atletiek-, rugby- en golfvereniging. Ook uitgebreide knelpuntbeschrijvingen rondom deze takken van sport zijn in genoemde ruimtelijke visie verwoord. De in de beleidsnota opgenomen bijlage 3, ‘analyse gebruik buitensportaccommodaties’ is daardoor onvolledig. Wij pleiten er voor een beknopte weergave voor deze drie takken van sport voor de volledigheid ook in bijlage 3 van deze beleidsvisie op te nemen.

In dit verband merken wij verder op dat in de Beleidsvisie Sport & Bewegen onder aan pagina 32 geschreven wordt dat het signaal van de golfvereniging, dat er te weinig tijd beschikbaar is om hun sport te beoefenen, niet getoetst kon worden. Een toetsing die wel gemaakt is in de ruimtelijke visie voor den Dries. Op dit punt wordt in de ruimtelijke visie door de gemeente verwoord dat het belangrijk is dat de golfvereniging minimaal de huidige C-status behoud. Daar waar het in deze bijlage gaat over normen en het hebben van een toetsingskader is de C-status een heldere en toetsbare norm voor de capaciteit en kwaliteit van golfbanen in Nederland.

Ook ten aanzien van de atletieksport liggen er een aantal vragen en wensen op tafel vanuit de ruimtelijke visie die opgenomen moeten worden in deze bijlage 3, analyse gebruik buitensportaccommodaties.

Advies

Gezien bovenstaande, adviseert de Sportraad Valkenswaard om in onderhavige Beleidsvisie Sport & Bewegen op een aantal onderdelen wijzigingen aan te brengen. Wij hebben op onze leden sportverenigingen een nadrukkelijk appél gedaan deze beleidsvisie constructief te benaderen en deze versie te zien als een eerste stap naar een nieuw toekomstgericht sportbeleid. Wij gaan er als sportraad vanuit dat de gemeente deze stap hanteert als vertrekpunt om de sportverenigingen als volwaardige partner te zien om gezamenlijke doelen te bereiken. En dat de gemeente de in de beleidsvisie doorklinkende centralistische rol voor de gemeente weet af te zwakken. De sportverenigingen kunnen en willen veel meer bijdragen, en ook in verhouding daarmee verantwoordelijkheid nemen, dan in de huidige versie van de beleidsvisie naar voren komt.

Sportraad Valkenswaard
31 januari 2010